

Ukopani u krštenju **Simbolički aspekt krštenja**

Kološanima 2:11-14

Bgd 11.10.2020.

(11) U njemu ste i obrezani svlačenjem grešne naravi, ne obrezanjem koje je izvršeno rukom, nego Hristovim obrezanjem, (12) pošto ste s njim zajedno sahranjeni u krštenju i s njim zajedno vaskrsli verom u delotvornu silu Boga koji ga je vaskrsao iz mrtvih. (13) Kada ste bili mrtvi zbog svojih prestupa i neobrezanosti svoga tela, Bog vas je oživeo zajedno s Hristom. Oprostio nam je sve prestupe (14) tako što je izbrisao obveznicu koja je svojim odredbama bila protiv nas i uklonio je prikovavši je na krst.

Ako Gospod da mi ćemo sledeće nedelje imati krštenje. Zbog toga, već danas ćemo nešto reći o krštenju, ali pre toga, evo nešto o putovanjima i aerodromima.

Od kad vlada pandemija Korone, jako su ograničena putovanja, a i ona na koja se ljudi, ipak, odlučuju jako su rizična i komplikovana. Zbog toga, danas retko ko putuje. Ali, pre toga, Melita i ja (a i mnogi od vas) smo dosta putovali i često smo dosta vremena provodili na aerodromima. Ne znam da li ste i vi na njima primetili ono što sam ja primetio. Ali, evo šta je meni uvek bilo interesantno, a ponekad i čudno na aerodromima.

Na svim aerodromima imate onaj izlaz sa terminala u čekaonicu gde ljudi dočekuju putnike. Tamo, uglavnom, vidite taksiste kako ljude zovu u svoj taksi, a i one ljude što drže male transparente sa ispisanim nečijim imenom. Ipak, ono što najviše privuče moju pažnju to su sledeće situacije. Iako su na aerodromima ogromne gužve (naročito kad više aviona sleti u malom vremenskom razmaku), često puta se može videti kako iz terminala izlazi samo jedna osoba, a ovamo, u čekaonici, na njega ili nju čeka cela šira familija. Tu su i deca, i baka, i deda, i snaje, i zetovi... I svi oni viču, utrčavaju u onu zabranjenu zonu i prave još veći haos i gužvu.

Ili, možete videti, npr. kako iz terminala izlazi neka devojka, a ovamo u čekaonici, ispred onog kanapa koji ograničava zonu kretanja, u sred gužve, čeka momak sa nenormalno velikim buketom cveća... itd.

Zašto se ljudi baš na aerodromima, gde su uvek haos i gužva, tako ponašaju? Jer, npr. ona familija koja je došla sa troje male dece i još troje njih iz šire rodbine, da dočekaju npr. oca koji stiže iz Vankuvera, nije došla da njemu pomogne. Zapravo, oni će njemu još i da otežaju, jer sada, od aerodroma do kuće mora da se gnjavi, ne samo s koferima, već i sa decom, sa njihovim igračkama, itd. Onaj momak koji je došao pred devojku sa ogromnim buketom cveća, verovatno će pomoći devojci sa stvarima, ali izvlačenje iz gužve sa prtljagom, mnogo je komplikovanije sa buketom cveća, nego bez njega. Ipak, oni to rade. Zašto? – Zbog simbola. Oni svojim gestovima žele nešto da kažu toj osobi koju čekaju. Žele da joj kažu da je *vole* i da je *željno očekuju*. Oni – na simboličan način – izražavaju svoju *ljubav* prema toj osobi, i svoje *nestrpljenje* u očekivanju njenog ili njegovog povratka.

Neki očekuju i da vide šta im je doneo onaj koji dolazi. I to spada u simbole. Jer, ljudi jedni drugima, s putovanja uglavnom donose, takođe, simbole, a ne stvarnost. Donesu neki suvenir, neku figuricu; npr. figuricu vodopada Nijagare, ili Ajfelovog tornja. Pre nekoliko godina bio sam u Nešvilu, gradu kantri muzike. Tamo se svuda prodaju razne figurice gitara i drugih instrumenata, pa sam i ja kupio nekoliko otvarača za flaše u obliku gitare. Prema tome, i pokloni su, uglavnom, simboli, a ne stvarnost. Niko iz Pariza ne donosi Ajfelov toranj, već figuricu Ajfelovog tornja; iz Nešvila se donose otvarači za flaše u obliku gitare i druge figure, a ne prava gitara, itd. Simbol nije isto što i stvarnost. On samo okreće naše misli, naše srce i celo naše biće ka stvarnosti.

Mi ljudi smo jako simbolična bića, koja jako mnogo zavise od simbola. **Pozdravi** su, na primer, simboli. Mi se pozdravljamo tako što se tri puta poljubimo, ili se rukujemo. Kinezi (ili Koreanci) se pozdravljaju tako što se jedni drugima klanjaju. Rusi se pozdravljaju tako što se ljube u usta. U saobraćaju, **saobraćajni znaci** su simboli. Npr. na znaku za pešački prelaz ne piše: PEŠAČKI PRELAZ, već stoji simbol za pešački prelaz. Imamo simbole za razne **profesije**. Npr. Asklepijev štap (zmija uvijena oko štapa) je znak apotekarâ i lekarâ. Postoje mnogi simbolični izrazi za mnoge naše **karakterne osobine**. Za neke ljude kažemo: Ovaj je tvrdoglav ko magarac; ili: Taj je lukav kao lisica, itd.

Simboli su u svim sferama ljudskog života. Na Vikipediji imate definiciju: „Simboli su sredstvo složene komunikacije koja može podrazumevati višestruke nivoe značenja.“¹

Možda najviše simbola ima u religijama. Mada se hrišćanstvo, suštinski razlikuje od drugih religija, i ono je puno simbola. Zašto? Zato što smo mi ljudi bića koja se suštinski razlikuju od Boga. Mi smo duhovno-materijalna bića koja žive u fizičkom, opipljivom i vidljivom svetu. A Bog je duh, koji je nevidljiv, nedodirljiv, nedokučiv. On može da uđe u naš svet, ali mi u njegov ne možemo, sve dok on ne učini da nam to bude moguće.

Upravo zbog toga – zbog te Božije onostranosti, duhovnosti, nevidljivosti, nedodirljivosti... – mi o njemu i njegovom svetu moramo da govorimo u simbolima; tj. on se nama otkriva preko simbola. Glavni hrišćanski simbol je krst, jer je Hristos umro na krstu. Međutim, krst nije samo simbol, iza njega postoji ceo istorijski događaj, a iza događaja, duboko duhovno i teološko značenje onoga šta se na krstu desilo za nas.

Biblija je puna simbola i simboličnih izraza. U Isaiji 55:12 piše: „*Gore i brda će klicati od radosti... sva će stabla u polju pljeskati.*“ U Psalmu 98:8 piše: „*Neka reke plješću rukama, neka planine složno kliču...*“ Svi znaju da planine ne kliču, niti reke plješću rukama. Ali, to je simbolični način da pesnik iskaže Božiju slavu u prirodi. Starozavetni, jevrejski hram je bio pun simboličnih predmeta i svaki od njih je imao neko duboko duhovno značenje. Novi zavet je, takođe, pun simbola. Isus kaže za nas, hrišćane, da smo mi „svetlo i so“. To je, takođe, simbol naše duhovne prirode.

¹ <https://sr.wikipedia.org/sr-el/Simbol>

Ako hoćemo da bolje upoznamo Boga i njegovo delo za nas, mi moramo da se bavimo božanskim simbolima, jer iza njih se kriju duboke duhovne istine. Bez simbola, mnoge duhovne istine, presudne za naš život, bile bi nam potpuno nejasne.

Zašto govorim o simbolima, kad sam najavio propoved o krštenju? Zato što je i krštenje simbol. Ono je i više od simbola; ono je i izraz naše poslušnosti Hristu, ali simbol svakako jeste, i to jako važan, simbol koji karakteriše i usmerava *nâs* i tok našeg daljeg života (nakon krštenja) i okruženje u kome ćemo se kretati, živeti i raditi, tj. *crkvu*. Krštenje je duboko simbolični čin koji nas *javno uvodi* u novi način života, ali i među ljude koji su već prepoznatljivi po tom načinu života.

Međutim, neki ljudi, kad počnu ozbiljnije da razmišljaju o krštenju, ili kad se obrate Bogu i odluče da se krste, ne shvate važnost i dovoljnost simbolike samog krštenja, pa je često puta i zaobiđu ili joj dodaju svoju simboliku. Počnu da krštenje kombinuju sa svojim ličnim, porodičnim ili nacionalnim simbolima, koji ne predstavljaju njegovu suštinu i smisao. Njima, kao da nije dovoljno to što je krštenje – samo po sebi – već simbol nečeg neuporedivo većeg od krštenja, već uz njega provlače i svoje, dodatne simbole. Često puta ti dodatni simboli, sâmo krštenje, pa čak i njegovo značenje, potisnu u drugi plan.

U toku moje propovedničke službe i sâm sam krstio jedan broj ljudi, a priličan broj njih mi je postavljalo razna pitanja vezano za njihovo krštenje. Npr., pre dosta godina, jedna sestra me je pitala – pošto je putovala u Jerusalim – da li bi ona mogla da se krsti u Jerusalimu. Više ljudi me je pitalo, da li bih se ja ljutio da njih krsti neko drugi, a ne ja. Neki dugi su me pitali da li je obavezno da na njihovom krštenju budu njihovi roditelji ili bračni drug. Neki drugi, opet, su mi rekli da oni hoće da se krste tog i tog datuma, jer taj datum je za njih važan. Neki su tražili da se njihovim krštenjem sačeka dok ne dođe njihova rodbina iz inostranstva, itd.

Problem sa ovakvim pristupom krštenju nije u tome da su te stvari loše. Nema ničeg lošeg krstiti se na reci Jordanu, umesto u Bgd. Nema ničeg lošeg u tome da neku Svetlanu krsti neki Marko, a ne neki Janko, ili da se krštenje obavi na neki simbolični datum. Stvar je u tome što je *krštenje sâmo po sebi* već simbol, i to simbol najveće duhovne stvarnosti, tj. Hristovog dela za nas, njegove smrti i vaskrsenja. Ako bilo šta drugo zaseni taj smisao i Hristos i njegovo delo ne budu u centru pažnje krštenja, već njegovu ulogu zasene ili umanje stvari kao što su: mesto krštenja, čovek koji me krsti, datum, familija, rodbina, nacija... ili bilo šta drugo, onda je to umanjivanje značenja i značaja Hristovog dela. Sasvim je pogrešno prebacivanje fokusa sa suštinskog na periferno, sa Božijeg dela za mene, na važnost mojih vlastitih simbola, datuma, ljudi koji meni nešto znače, na važnost moje nacije... To je kao da sam, umesto stvarnosti, dobio suvenir, neku figuricu. To je kao da sam – umesto da sam bio na Ajfelovom tornju – dobio figuricu Ajfelovog tornja; ili umesto da sam bio u Nešvilu i slušao Džonija Keša, dobio otvarač za flaše koji podseća na njegovu gitaru.

Krštenje treba da nas – na simboličan, vidljiv i javan način – uvede u novu stvarnost koju karakterišu samo dve ključne strane. To su **Hristos** i njegovo delo za mene (čiji detalji su predivno pojednostavljeni i sažeti u simbolu krštenja) i **crkva**, tj. ljudi koji predstavljaju moje novo duhovno okruženje i žive po novim načelima života, imaju druge prioritete, kojima je Bog na prvom mestu. Isus kaže (u Luki 15:7-10) da se nebo raduje kad se jedan grešnik spasi. Krštenje je simbolični čin koji kaže da je deo tog neba već sada, ovde, pored mene i raduje se sa mnom. Sve drugo je nepotrebno i predstavlja balast i zamagljivanje istina na koje Bog želi da nam ukaže činom krštenja.

Zato njega ne bi trebalo kombinovati ni umanjivati ni sa čim drugim. Zapravo, krštenje se i obavlja zato da bi se pogled svih učesnika – naročito onoga koji se krštava – odlepio od svega ostalog i usmerio na Hrista, njegovo delo za nas, njegovu smrt i vaskrsenje i na novi život u novom okruženju. Datum, mesta, moji bliski i omiljeni ljudi, moja nacija, ili bilo šta drugo, samo preusmeravaju naš pogled u pogrešnom pravcu. Nemoj dopustiti da tvoj odnos sa Bogom i Božijim narodom ugroze sporedne i pogrešne stvari koje nemaju baš nikakav značaj u Božijem delu za tebe. Hristos i samo on i njegovo delo su ti dovoljni. Ako imaš njega, imaš i sve ovo drugo s njim i nakon krštenja (i omiljene ljude, i važne datume, i dalje si Srbin, Kinez, Rumun...), ako nemaš njega, sve ovo drugo neće ti pomoći, ni u ovom životu, a pogotovo ne u večnom.

Da zaključimo kratkim osvrtom na stihove koje smo pročitali. Tekst iz Poslanice Kološanima 2:11-14 govori o krštenju i prosto vrvi od simbola. U ova 4 stiha ima simboličnih reči i izraza koliko hoćete: obrezanje, svlačenje grešne naravi, Hristovo obrezanje, zajedno s njim smo sahranjeni, zajedno s njim smo vaskrsli, izbrisana obveznica, zakovana na krst... Sve su to simboli. Ako analiziramo bilo koji od njih, svi oni govore o istom – o onome što je Hristos učinio za nas.

Pogledajmo, na primer, 12 stih:

(12) ...pošto ste s njim zajedno sahranjeni (ili ukopani) **u krštenju** i s njim zajedno vaskrsli verom u delotvornu silu Boga koji ga je vaskrsao iz mrtvih.

U ovom stihu, u originalu, postoje dve reči koje snažno ističu našu povezanost sa Hristom u krštenju, i to u njegovoj smrti i u njegovom vaskrsenju (to su reči *suntafentes* i *sunegertete*). Prva znači *zajedno s Hristom biti sahranjen*, a druga, *zajedno s Hristom biti vaskrsnut*. Zato neki, npr. hrvatski prevodi prave dve nove kovanice i prevode ove reči, na sledeći način: Jer smo s njime (sa Hristom) *suukopani* u krštenju i u njemu *suuskršli*. Prema tome, original snažno ističe našu ličnu povezanost sa Hristom u našem krštenju. U njemu nema mesta za karakteristične datume, omiljene ljude, nacionalnu ili neku drugu pripadnost, i sl.

Samo radi probe, pokušaćemo da ove stvari uključimo u poruku 12. stiha. Evo kako bi to izgledalo da dodamo neki *datum*: Jer sam sa

Hristom, u krštenju, *suukopan* i u njemu *suuskrsnuo* na dan moje godišnjice braka.

Ili da dodamo neki moj *omiljeni lik*: Jer sam sa Hristom, u krštenju, *suukopan* i u njemu *suuskrsnuo* tako što me je krstio brat Aleksandar Birviš.

Ili da dodamo *naciju*: Jer sam sa Hristom, u krštenju, *suukopan* i u njemu *suuskrsnuo* pošto sam Srbin...

Ništa od ovoga ne ide uz Hrista. Krštenje je simbol kojim mi pred ljudima pokazujemo da pripadamo samo Njemu i da je sve drugo drugorazredno.

Kad razmišljaš o svom krštenju, razmišljaj o Hristu i njegovom delu za tebe. A to će te uvesti u istinsko zajedništvo i s Njim i s onima koji imaju to isto iskustvo sa Hristom; postaćeš jedna porodica s njima; porodica kojoj se nebo već sad raduje, prilikom krštenja i s kojom ćeš se jednog dana i preseliti u nebo.